N°. 162. 1831.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag den 11 Augustus.

NEDERLANDEN.

Breda, den 10den Augustus.

Heden ziet het licht een besluit, van den 7den Augustus gedagteekend, tot ophefing van dat van den 29sten November 1830; wij vinden in het Staatsblad van datzelfde jaar, omtrent het nadere van plaatsvervulling bij de schutterijen.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren eene openbare Zitting gehouden, na Zondag en Maandag in comité generaal vergaderd te zijn geweest, om te beraadslagen over het aan den koning in te dienen adres, in antwoord op de gewigtige mededeelingen, door Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken in de zitting van Vrijdag ll. gedaan. Het in die geheime zittingen gearresteerd adres werd nu in deze openbare vergadering gelezen en is van den navolgenden inhoud:

» Sire!

» Wanneer in minder buitengewone omstandigheden de Staten-Generaal van Uwe Majesteit gewigtige mededeelingen ontvangen, omtrent de aangelegenheden der natie, mag deze van hare vertegenwoordigers met regt verwachten, dat zij zich, als hare tolken, vrijmoedig daarover uiten.

Thans, daar het de hoogste dier aangelegenheden geldt, en Uwe Majesteit ons doet kennis dragen van het door Hoogstdenzelven vernigte, tot behoud van ons volksbestaan, vinden wij, in de handeling der natie, de gevoelens uitgedrukt, die haar bezielen, en waarvan wij slechts den weêrklank aan Uwe Majesteit overbrengen.

» Na lang beproefd geduld, is het eerlijk aanbod van vrede, het eerste dagteekenend van de overgifte van Antwerpen, de hardingen zelfs van de krijgslieden van alle rangen en standen, met voorbeeldelooze geestdrift, den vijand tegen getrokken onder het opperbeval van den edelen Held, wiens bloed reeds voor het vaderland gevloeid heeft; -- ook ruime bijdragen hebben van allerwege 's lands dienst vrijwillig verzekerd.

» Zoo drukt de natie het zegel op de beslissing harer Regering; zoo toont zij, door daden, dat zij, als in de dagen van oude, goed en bloed veil heeft ter handhaving harer eer en onafhankelijkheid, en dat zij, als het uur geslagen is, eer het uiterste wil wagen, dan gewillig den nek krommen onder schandelijke voorwaarden.

» Het is de uitdrukking dier gezindheden, welke wij, in deze plegtige oogenblikken, aan Uwe Majesteit komen aanbieden. Gelijk Hoogstdezelve, bij de ontwikkeling der gebeurtenissen, dubbel verlangt, zich aan de volksvertegenwoordiging aan te sluiten, zoo naderen wij den troon, met een warm gevoel van erkentenis voor de waardige handhaving van de regten der natie, en aldus worden de banden zoo mogelijk nog naauwer toegehaald, welke het volk en zijn Koning onderling verbinden. Terwijl Uwe Majesteit bereid is, om zijne regten op 's lands edelmoedig ten offer te brengen aan het heil van het hem geliefde oude Vaderland, zien wij Hoogstdezelve, met ons toegedane zaken om dit te bestendigen, niet uit heroveringszucht, de onderhandelingen gewapenderhand ondersteunen; ook het Nederlandsche volk heeft geene andere bedoeling. Door de staatkunde van Europa met gewesten verbonden, die zich, met verzaking van pligt en regt, hebben losgescheurd, koestert het niet éénen wensch tot hereeniging, tot verwerving, tot wraak. Geene zucht tot oorlog, maar tot verkrijging van billijke voorwaarden van scheiding, bezielt het; op deze heeft de natie aanspraak; deze zijn het, die zij met Uwe Majesteit eenigijk begeert, en waarvoor zij strijdt, omdat daaraan haar zelfbehoud is gehecht.

» De voorwaarden, zoo als dezelve door de Mogendheden zijn vastgesteld, heeft Uwe Majesteit aangenomen, omdat Hoogstdezelve die strekking daarin meende aan te treffen. Wij hoopten in de uitvoering en bekoming daarvan het eind te vinden onzer menigvuldige opofferingen en verliezen. Doch maanden verliepen, zonder dat die hoop verwezenlijkt werd, en wij zagen ons daarin op het pijnlijkste te leur gesteld, toen Uwe Majesteit ons met den verderen loop van 's lands zaken deed bekend maken: wat bleef aan de Regering van een zoo onverdiend opgeofferd volk eindelijk over, dan alle nog voorhanden zijnde middelen te baezigen, om den ondergang van het vaderland af te wenden? Dit is aan Uwer Majesteits doorzigt niet ontgaan, en, terwijl Hoogstdezelve met grootmoedig zelfgevoel besloot, om, zonder den weg der vredesonderhandelingen te verlaten, daaraan door de wapenen meerderen klem bij te zetten, spant de natie, eensgezind met haren Koning, tot bereiking van hetzelfde doel, op eene haar waardige wijze alle hare krachten in.

» Zoo antwoordt dan Europa, met deelneming en verbied, aan vredebevorderende maatschouwen, dat, getrouw aan zijne instellingen, en mogt met zijnen Vorst verbonden, de oorlog aan ontrolt, niet op zijn gebied overgetogen, doch tot stooring van den algemeenen vrede, hunne oogmerken te verwerven, en om, in nedrig opzien tot den God zijner Vaderen, het land, door hunnen moed bevrijd, en roemrijk door hunne daden, voor het naakost ongeschonden te behouden."

De commissie, benoemd, om dit adres den koning aan te bieden, bragt ingevolge van het eerst benoemd lid dier commissie, een verslag van hare verrigtingen uit, hoofdzakelijk van den navolgenden inhoud:

» De Kommissie is met de gewone vriendelijkheid door Z. M. ontvangen, en aan Hoogstdezelven is door haren President te kennen gegeven, dat de Kommissie het genoegen had, een adres over te geven, dat in de beide Kamers met eenparigheid van stemmen was vastgesteld.

» Deze omstandigheid heeft dan ook een wezenlijken indruk bij den Koning verwekt, die met zigtbare aandoening bij het gegeven antwoord heeft te kennen gegeven, hoe welgevallig dit Hoogstdenzelven was.

» Het behaagde Z. M. verder te betuigen, hoezeer het hem getroffen had, gedurende den loop der tegenwoordige omstandigheden te mogen ontdekken, zoo veel goede vriendschap en zoo veel vaderlandsliefde, als door de leden der Staten-Generaal van zaken is aan den dag gelegd.

» Dat hij geene woorden had om, daaraan denkend, de gevoelens van zijn hart uit te drukken; dat hij trotsch was, aan het hoofd te staan van een volk, hetwelk zoo door het opvatten der wapenen als door hare vrijwillige bijdragen gelden getoond had, dat het goed en bloed voor het vaderland veil had.

» Dat hij alzoo het genoegen kon hebben de gemelde verzekering te geven, dat in de geldelijke behoeften van den Staat tot aan het einde des jaars voorzien was, en dat het dus mogelijk gemaakt was, om hetzelve te bereiken, zonder gebruik te maken van eene gedwongene leening.

» Dat het in de daad een bemoedigend denkbeeld was, de vergewissing te hebben, door daden bewaarheid, dat land- en zeemagt om strijd wedijverden, om den roem des voorgeslachts te doen herleven; dat deze het overwigt over den vijand hadden behouden, waar er strijd gevoerd was, en dat wij dus de gegronde hoop mogten voeden voor de bewaring van Hollands vrijheid en onafhankelijkheid.

» Dat intusschen Zijne Majesteit aan de kommissie moest te kennen geven, dat er aan de Staten-Generaal overmorgen nadere mededeelingen van eenen staatkundigen aard zouden gedaan worden, waarom trent Hoogstdezelven thans in geene ontwikkeling zou treden."

Heden morgen is hier doorgekomen de majoor *Pestre*, adjudant van Z. M., uit het hoofdkwartier gaande.

Uit een brief uit Zonhoven van den 8sten dezer nemen wij het volgende omtrent het voorgevallene in den loop van Zondag en Maandag morgen:

» Het gevecht bij Houthalen en Zonhoven moet woedend geweest zijn; deze reserve divisie is met het geheele leger der Maas slaags geweest. Drie malen werd Zonhoven door de schutterij met den bajonet aangevallen; eenige huizen waarmit de vijanden voorzien waren daarop zoo te Zonhoven als te Houthalen in brand gestoken. Onverschrokken hebben onze schutters tien uren lang het vijandelijk vuur beantwoord, waar zich slechts eene handvol hunner verbonde werd zij door onze schutters met de bajonet overvallen. Eindelijk deployeerde *Daine* zijne gansche macht en gebood de voorzigtigheid, dat onze troepen een weinig terug trokken om zich meer te concentreren. Het gevecht duurde ongeveer tien uren. Den volgenden morgen heeft het regiment [illegible] met de schutterijen Houthalen en Zonhoven [illegible] ingenomen en den vijand tot voor Hasselt vervolgd."

» De derde divisie, onder de bevelen van den generaal *Meyer*, een deel of wel de geheele divisie onder den prins *van Saxen Weimar* is op Hasselt gerukt en hebben reeds gisteren morgen [illegible] uren het gevecht begonnen. Nadere berigten melden, dat Hasselt zeer beschoten en het leger van de Maas omsingeld is.

» De Amsterdamsche en Bossche Schutterij hebben het gevecht

begonnen, en hunne kameraden door hunne daden den weg van eer aangewezen. De Amsterdamsche Schutterij en het bataillon Schutterij onder de bevelen van den majoor *Seeuwen*, die des avonds eerst in het gevecht kwamen, hebben nog al eenig verlies geleden, daar die bataillons nagenoeg toen met het geheele leger, maar ook met het geschut te dien kwam.

— Men berigt van Hechtel, onder dagteekening van den 7den dezer, dat een gedeelte der reserve van ons leger, onder bevel van den generaal-majoor *Knotzer*, waarbij eene sectie zeppoeniers, gekommandeerd door den luitenant *Kuijtenbrouwer*, bij deze plaats den vijand ontmoet en denzelven, zoo als dit tot nu toe overal, waar hij zich vertoonde, geschied is, verjaagd heeft. De Belgen hadden zich in eenige huizen genesteld, waarop zij op de onzen vuurden, de artillerie heeft deze woningen in brand geschoten, en den vijand daarna in de bosschen gedreven. Aan onze zijde zijn noch dooden noch gekwetsten, terwijl het verlies der Belgen nog al aanmerkelijk moet geweest zijn.

— Uit Diest schrijft men ons van den 7den des avonds.

» De generaal *Dibbets*, van wien in deze omstandigheden, misschien ten onregte, al te weinig gezegd is, heeft heden morgen mede een uitval gedaan van uit de vesting Maastricht in den rug van het korps van *Daine*, en zulks met het beste gevolg, zoodat heden reeds het gerucht wil, dat laatstgenoemde, benalhebben, uit vrees voor totaal verlies, liever de vlugt verkozen had, dan zich bloot te stellen aan den onvermijdelijken, volgens krijgswetten bepaalde, doodstraf, in zijne hoedanigheid als deserteur, uit Zijner Majesteits dienst.

» Nog voortdurend vernemt men hier een hevig kanonvuur van den kant van Hasselt, dat echter, even als de Tuijen door nazen *Saxen Weimar* genomen is; bij die gelegenheid moet een Utrechtsch en Overijssels Schutters-bataillon zich, doch niet zonder verlies, allerdapperst gekweten hebben, en behoudt men aan die gebeurde overwinning, naar men zegt, te worden dank gewaten.

» Dezen avond omstreeks tien ure is het 2de bataillon jagers, gekommandeerd door den luitenant-kolonel *Evers*, van hier getrokken, naar de zijde van Leuven route nemende."

— De laatste berigten uit ons leger brengen de bevestiging mede, dat Hasselt in onze handen en het Hoofdkwartier daar reeds gevestigd is, de vijand is overal geslagen of verdreven. In Hasselt heeft men vele wapens, ammunitie en andere goederen gevonden.

— In het verslag van de overmeesteringe van den Kapitalen Dam en het Verlaat, op den 5den dezer, in ons nommer van den 6den dezer geplaatst, hebben wij regtmatige hulde gebragt aan de dapperheid der Walchersche schutterij, die, onder het geleide der wakkere kapiteins *Spaan* en *Detmeijer* kloekmoedig de Belgen afgewezen hebben. Wij vernemen nader, en zijn verzocht dit te vermelden, dat ook de Zuid-Bevelandsche schutterij, tot dat oogmerk, een gelijk aandeel aan dat kloek bedrijf gehad heeft en met hunne Walchersche strijdmakkers gewedijverd hebben de vijanden af te slaan.

— In ons nommer van den 8sten dezer hebben wij verslag gedaan van de bewegingen der kolonne, onder het opperbevel van den luitenant-kolonel *Veeren*, op den 5den dezer. Dit verslag niet in alle deelen naauwkeurig zijnde, bevreemt ons eenige bijzonderheden nader te doen kennen. Deze kolonne is zamengesteld uit drie bataillons, onder de bevelen van de majoors *Hofmeister*, *van Wassenaer Katwijk*, *Repelaar van Molendaalsgraaf* en een detachement onder de orders van den kapit. *Charlier*, bestaande uit eene komp. van het reserve bat. der 2de Afd. Inf. en 2 komp. Gelders. Schutterij. Het was dit laatst detachement dat, in den morgen van den 5den, ter versterking van het opmarscherende afgezonden detachement aanmukte en de Belgen op de vlugt dreef. Het tweede gevecht in den avond, maakte het bataillon van den majoor *Hofmeister* de voorhoede uit en tastte den vijand het eerst aan. Al de Geldersche Schutterijen, alsmede eene kompagnie Zuid-Hollandsche en de artillerie hebben een werkelijk deel aan het gevecht van den dag gehad. Uit zekere bijzonderheden heeft men vernomen, dat de vijanden een verlies van 4 dooden en 20 gekwetsten, waaronder een hoofdofficier, gehad hebben.

— Een brief uit Frankfort meldt, dat keizer *Nicolaas* ernstig ziek is en dat de grootvorst *Michiel* dien tengevolge reeds naar Petersburg is vertrokken.

— Volgens een Brief uit Londen, heden morgen in deze stad ontvangen, bespeurde men daar bewegingen onder de Prussische troepen, en hield men het er voor, dat dezelve binnen weinige dagen landen opbreken.

Aan deze berigten, te Londen uit Londen ontvangen, hielden, dat de oppositie aldaar te hoede ging steeds meer tegen Koning Willem en dat men vermoedde dat lord *Grey* genoodzaakt zou zijn het ministerie binnen kort te verlaten.

F R A N K R IJ K.

Paris, den 5den Augustus.

De ministers zelve, en bijzonderlijk de heeren *Casimir Périer* en *Barthe*, hebben gisteren in persoon het berigt van den oorlog van Holland tegen België aangekondigd.

De heer *Salverte* heeft het volgend voorstel aangaande de kamer der pairs op het bureau van de kamer der pairs nedergelegd:

De kamer der pairs wordt in eenen senaat veranderd; de leden van den senaat worden voor hun leven lang benoemd; de twee derde gedeelte er van worden door de kies-kollegien gekozen; het andere een derde gedeelte door den koning.

De zamenstelling van den algemeenen staf van het leger [illegible] hoorden:

De [illegible] *Gérard*, kommandant en chef;

De luitenant-generaal Saint *Cyr-Nugues*, chef van den algemenen staf;

De luitenant-generaal *Haxo*, kommandant van de genie;

De luitenant-generaal *Nègre*, kommandant der artillerie;

De heer *de la Nauville*, intendant-generaal;

De luitenant-generals *Barrois*, *Tiesc*, *Hulot* en *Tiburce Sebastiani* kommanderende de vier divisien infanterie;

De maréchaux-de-Camp *George* en *Christiani* kommanderende de beide divisien zware kavalerie,

Het kommando over de ligte kavalerie is aan den maréchal-de-Camp *Lawoestine* en aan den hertog *van Orleans* opgedragen;

De hertog *van Orleans* kommandeert eene der brigades, bestaande uit het eerste regement huzzaren (huzzaren van *Chartres*) en uit het eerste regement lanciers, waarvan de hertog *van Nemours* kolonel is, welke door zijne aides-de-camps, de generaals *Marion* en *Baudrand* vergezeld wordt.

De algemeene verzamelplaats van het leger is *Maubeuge*.

MOED DER BELGEN.

Landgenooten! nog klinkt u de hoonende taal der Belgen in de ooren, waarbij zij u het laffe volk der aarde noemden. Reeds hebt gij daarop, op de waardigste wijze, door uwe daden geantwoord. Terwijl uwe verdedigers in Limburg en Antwerpen voor de vloden, als het wild voor den gevreesden jager, toonden uwe zoonen op de Schelde waar Hollands vlag wapperen moet, welke plaats der Belgen schandelijk verkent.

Zij zagen het, de ontevreden Belgen, zij zagen Hollands vlag, door de onze vernederd, krachteloos nederhangen, langzaam en statig voeren onze matrozen het vernederde vlaggedoek voorbij *Antwerpen*. Op de kaaijen, ja bij hunne batterijen gepasseerd, zagen de Belgen dien spligt; zij hoorden het Hollandsch Wilhelmus en Oranje boven, en hielden den moed uit om het gansche volk der vereenigde provincien in dezelfs regtvaardige eischen te belemmeren. Wat deden de Belgen? De Belgen *Leopold* bevond zich op dat oogenblik in Londen, aanschouwde onze zegepraal en — schreef, dien bevenden dag, aan den Koning der Franschen om hulp, in plaats van hier te gaan en bijstand zijner vernederde vlag. Ziedaar de moed van [illegible], die zich ook vermeet ons te honen! Ziedaar hoe de Belgische vertoont, wanneer hij niet achter barrieaden of in holders verschoten ligt.

Mogt er intusschen nog iets aan uwe regtvaardigheid ontbroken hebben, *Leopold* en de Belgen hebben dat aangevuld. Voor geheel Europa legt hunne angstvallige schuilpreeping van vreemden de getuigenis af, dat zij, ofschoon in *getallen*, tweemaal sterker dan wij, ons niet *durven* onder de oogen zien. Hoe ook de uitslag van den tegenwoordigen strijd zij, die getuigenis bestaat, zij drukt het brandmerk der laagheid op het [illegible], hetwelk u beschimpen, maar zonder voorzeden dapperd, niet staande weer minder overwinnen kon. Dat dan Pruisische, zelfs Engelsche hulpsnelling u, Hollandsdapperen, niet noodzakelijk heeft tegen looze België helpers; dan zal het ons mede niet aan Bondgenooten ontbreken, en, de strijd moge langduriger zijn, desselfs einde niet dan roemrijk voor ons kunnen wezen. Breedels volhardt en de zegepraal zal u niet ontgaan.

l'Emancipation maakt eborse met den *Courrier* en zegt als voorzoodanigen te wachten, ons beschuldigt onzen koning geen schending van het regt der volken, door, *zonder oorlogsverklaring*, den strijd dan te vangen. Ook dit is een vermeend bewijs hunner kwade trouw. Deze moet al zeer sterk zijn, die zulke onkunde die trotseeren, en met zulk eene [illegible] te durven optreden. Neen! Hollands Koning schendt geene regten. Het slot van zijn protest tegen de bevolen 18 artikelen verklaart duidelijk aan hem, die [illegible] staat in België erkend wordt, den oorlog en wanneer dat het geschraagen dat men, na zulk eene verklaring, [illegible] moet op welken dag men voorneemens is aan te vangen. De [illegible] eene verklaring is het gekletter der wapenen het eerste teeken eener vijandelijkheid. Zóó is het door allen ingezien, die met oordeel en met onaardigheid de zaken beoordeelen. De vreemden, als [illegible] 's konings protest geene andere uitlegging gegeven, [illegible] dagbladen zeggen van dat protest:

Un acte n'ayant autre but que une déclaration de guerre. (1)

Wat wilden de Belgen meer? Eene afzonderlijke verklaring van koning *Willem* aan den zoogenaamden Koning der Belgen, die, zelfs in zijn eigen rijk, als niets meer, dan een Engelsch prefect beschouwd wordt en nog op verre na niet als Koning erkend is? Dan vergeten zij, dat zulk eene verklaring alleen tusschen den eenen en den anderen *erkenden* Vorst bestaan kan. *Leopold* bewijze de wettigheid van zijn koningschap volgens [illegible] door hem afgelegden eed, eerst dan zal hij de regten, aan zulke wettigen Koning verschuldigd, kunnen eischen. Neen! zoolang [illegible] Nederlands Koning schendt geene regten. Zijn krachtig manifest aan de londensche conferentie dagteekend van den 12den julij, eerst den 2den Augustus hervatten onze troepen de vijandelijkheden. Slechts dwazen en booswichten kunnen daarin eene schending van het regt der volken of van de vroegere wapenschorsing zien.

(1) Ce document n'est autre chose qu'un manifeste de guerre.
(woorden van *le Constitutionnel*).

To Baam bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.